

પાઠ- ૮ એસિડ, બેઈઝ અને ક્ષાર

પ્રશ્ન : ૧ નીચેના વિકલ્પોનો સાચો ઉત્તર આપો.

- (૧) લીંબુના રસમાં શું હોય છે ?
(A) ટાર્ટરીક એસિડ (B) એસ્કોર્બિક એસિડ
(C) એસીટેક એસિડ (D) લૅક્ટિક એસિડ
- (૨) એસિડનાં જલીય દ્રાવણમાં વિદ્યુતનું વહન થાય છે જે દર્શાવે છે..
(A) એસ + આયન (B) એએસ-આયન
(C) ઋણાયન અને ધનાયન (D) H^+ અને OH^- આયન
- (૩) નીચેનામાંથી કયું પ્રબળ એસિડ નથી ?
(A) HCL (B) HBR (C) HI (D) HF
- (૪) નીચેનામાંથી ધોવાના સોડા માટે કયો કાયો માલ નથી ?
(A) ચૂનાનું પાણી (B) એમોનિયા
(C) ભીંજવેલો ચૂનો (D) સોડિયમ ક્લોરાઈડ
- (૫) HCl નાં જલીય દ્રાવણમાં કયો આયન હોતો નથી ?
(A) H^+ (B) OH^- (C) HCl (D) Cl^-
- (૬) એસિડ સ્વાદે કેવા હોય છે ?
(A) ખાટા (B) તૂરા (C) ફીકા (D) તીખા

પ્રશ્ન : ૨ નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ લખો.

(૧) એસિડ શું છે ?

(૨) બે એસિડનાં નામ આપો ?

(૩) બેઈઝ શું છે ?

(૪) બેઈઝનાં બે ઉદાહરણ આપો ?

(૫) સૂચક શું છે ?

(૬) એસિડીક માધ્યમાં અને બેઝીક માધ્યમાં મિથાઈલ ઓરેન્જ સૂચકન રંગ કયો હોય છે ?

(૭) પ્રબળ અને નિર્બળ એસિડનો તફાવત ઉદાહરણ આપી સમજાવો ?

(૮) એક એસિડ અને બેઝ વચ્ચેની ક્રિયાનું નામ આપો ?

(૯) સાર્વત્રિક સૂચક શબ્દથી આપ શું સમજો છો ?

(૧૦) એસિડ વરસાદ શું છે ?

(૧૧) મનુષ્ય, પશુઓ અને આપણા પાચનતંત્ર માટે પીએચ નું શું મહત્વ છે ?

(૧૨) સાર શું છે ? બે ઉદાહરણ આપો.

(૧૩) પ્લાસ્ટર ઓફ પેરિસનાં સામાન્ય ઉપયોગ જણાવો.

(૧૪) બેકીંગ સોડાના બે મહત્વપૂર્ણ ઉપયોગ જણાવો.

(૧૫) વોશિંગ સોડાના બે ઉપયોગ જણાવો.

પ્રશ્ન : ૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧) બેઈઝ સાથે પ્રક્રિયા કરતાં પદાર્થોની ત્રણ શ્રેણી દર્શાવો. પ્રત્યેકનું ઉદા. આપો અને દરેકની રાસાયણિક પ્રક્રિયા લખો.

(૨) પાણી, એસિડ અને બેઈઝનાં વિયોજનમાં સહાય કરે છે-સમજાવો.

(૩) બેંકીંગ સોડા અને બેંકીંગ પાવડર વચ્ચે તફાવત દર્શાવો. કેક બનાવવા માટે બેંકીંગ પાવડર કેમ વપરાય છે ?

(૪) પ્લાસ્ટર ઓફ પેરિસનું રાસાયણિક સૂત્ર લખો. આ કઈ રીતે બને છે ? તે સમયે શું સાવધાની રાખવી જોઈએ ?